

Ετήσια έκθεση επιδημιολογικής επιτήρησης της λοίμωξης από ιό του Δυτικού Νείλου σε ανθρώπους, Ελλάδα, 2024

Η έκθεση αυτή σκοπό έχει τη συνοπτική παρουσίαση της κατάστασης σχετικά με την καταγραφή κρουσμάτων που διαγνώστηκαν εργαστηριακά με λοίμωξη από τον ιό του Δυτικού Νείλου (ΔΝ) κατά τη διάρκεια της περιόδου μετάδοσης 2024, των επιδημιολογικών χαρακτηριστικών τους και των δράσεων πρόληψης και αντιμετώπισης.

Τα δεδομένα επιδημιολογικής επιτήρησης της λοίμωξης από τον ιό του ΔΝ στην Ελλάδα του έτους 2024, που παρουσιάζονται σε αυτήν την έκθεση, προήλθαν από τις δηλώσεις που απέστειλαν οι θεράποντες ιατροί στον Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.) για τα περιστατικά, από την καθημερινή επικοινωνία με συνεργαζόμενα εργαστήρια που συμμετέχουν στη διάγνωση του ιού του ΔΝ (i. Εθνικό Κέντρο Αναφοράς Αρμποϊών και Αιμορραγικών Πυρετών, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, ii. Διαγνωστικό Τμήμα, Ελληνικό Ινστιτούτο Pasteur, iii. Εργαστήριο Μικροβιολογίας, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών, iv. Εργαστήριο Κλινικής Ιολογίας, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Κρήτης-ΠΑΓΝΗ), καθώς και από Υπηρεσίες Αιμοδοσίας.

Το Τμήμα Νοσημάτων που Μεταδίδονται με Διαβιβαστές της Διεύθυνσης Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Παρέμβασης για Λοιμώδη Νοσήματα του Ε.Ο.Δ.Υ. πραγματοποιεί συστηματική διερεύνηση των διαγνωσμένων κρουσμάτων, εντός 24 ωρών από τη δήλωσή τους, μέσω επικοινωνίας με τους θεράποντες ιατρούς και μέσω συνεντεύξεων με τους ασθενείς, ώστε να προσδιορισθεί ο πιθανός τόπος έκθεσης, τα χαρακτηριστικά της νόσου και οι παράγοντες κινδύνου. Επιπρόσθετα, παρακολουθείται καθημερινά η κλινική πορεία και η έκβαση κάθε ασθενούς, κατά τη διάρκεια της νοσηλείας του.

Το 2024 διαγνώστηκαν και δηλώθηκαν συνολικά διακόσια είκοσι (220) εγχώρια κρούσματα λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου στην Ελλάδα, εκ των οποίων τα εκατόν πενήντα επτά (157) κρούσματα παρουσίασαν εκδηλώσεις από το κεντρικό νευρικό σύστημα/ «νευροδισιδυτική» νόσο (ΚΝΣ, εγκεφαλίτιδα ή/και μηνιγγίτιδα ή/και οξεία χαλαρή παράλυση) και εξήντα τρία (63) κρούσματα είχαν ήπιες εκδηλώσεις/ δεν είχαν εκδηλώσεις από το ΚΝΣ (Πίνακας 1). Καταγράφηκαν, επίσης, έξι εισαγόμενα κρούσματα της λοίμωξης σε ασθενείς που εκτέθηκαν σε άλλες χώρες του εξωτερικού (τέσσερα στην Αλβανία, ένα στην Αυστρία και ένα στην Ινδία), τα οποία δεν περιλαμβάνονται στην περαιτέρω ανάλυση.

Καταγράφηκαν συνολικά τριάντα πέντε (35) θάνατοι σε ασθενείς με λοίμωξη από τον ιό, κατά τη διάρκεια της νοσηλείας τους, ηλικίας άνω των 60 ετών (διάμεση ηλικία θανόντων: 79 έτη, εύρος: 61 - 92 έτη). Δύο επιπλέον θάνατοι ασθενών με διαγνωσμένη λοίμωξη από τον ιό του Δυτικού Νείλου αποδόθηκαν σε άλλα σοβαρά συνυπάρχοντα προβλήματα υγείας (δεν συμπεριλαμβάνονται στον συνολικό αριθμό θανόντων).

Πίνακας 1: Αριθμός δηλωθέντων εγχώριων κρουσμάτων με εργαστηριακή διάγνωση λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου, με και χωρίς εκδηλώσεις από το κεντρικό νευρικό σύστημα (ΚΝΣ), Ελλάδα, 2024

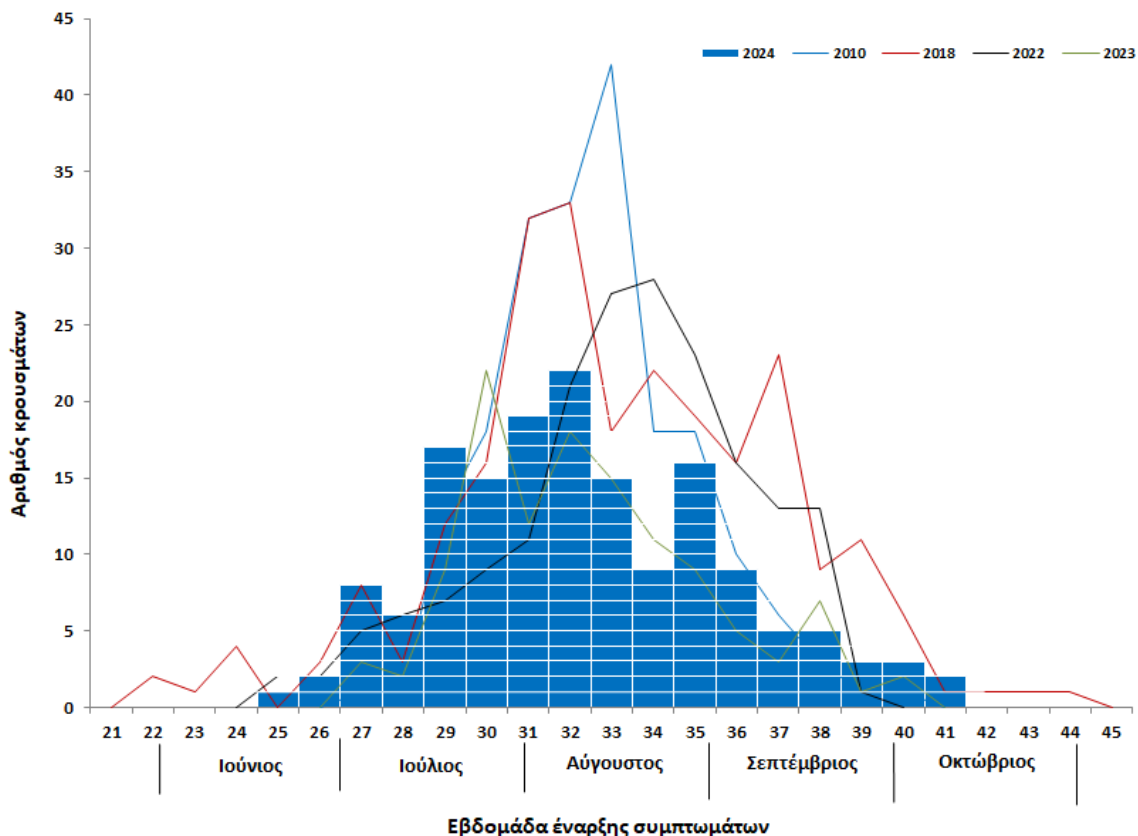
	Αριθμός κρουσμάτων με εκδηλώσεις από το ΚΝΣ ^[1]	Αριθμός κρουσμάτων χωρίς εκδηλώσεις από το ΚΝΣ	Σύνολο κρουσμάτων	Αριθμός θανόντων
Αριθμός κρουσμάτων και θανόντων	157	63	220	35

1. Πρόκειται κυρίως για εκδηλώσεις εγκεφαλίτιδας, άσηπτης μηνιγγίτιδας ή μηνιγγοεγκεφαλίτιδας.

Από τα 219 εγχώρια κρούσματα που διαγνώστηκαν με λοίμωξη από τον ιό του Δυτικού Νείλου το 2024 και για τα οποία ήταν διαθέσιμη η πληροφορία σχετικά με τη νοσηλεία τους, τα είκοσι εννέα (29) νοσηλεύθηκαν σε Μονάδα Εντατικής Θεραπείας ή Μονάδα Αυξημένης Φροντίδας, ενώ είκοσι ένα (21) άτομα δεν νοσηλεύθηκαν καθόλου. Για ένα περιστατικό που νοσηλεύθηκε σε χώρα του εξωτερικού η πληροφορία αυτή, σχετικά με τη νοσηλεία του, δεν είναι διαθέσιμη.

Στην Εικόνα 1 φαίνεται η χρονική κατανομή των εγχώριων κρουσμάτων με εκδηλώσεις από το κεντρικό νευρικό σύστημα ανά εβδομάδα έναρξης συμπτωμάτων, κατά το έτος 2024 και κατά τα τρία έτη στα οποία καταγράφηκε ο μεγαλύτερος αριθμός δηλωθέντων κρουσμάτων (2010, 2018 και 2022). Το πρώτο καταγεγραμμένο περιστατικό της περιόδου 2024 ανέφερε έναρξη συμπτωμάτων στις 21 Ιουνίου 2024 (εβδ.25/2024) και το τελευταίο διαγνωσθέν περιστατικό της περιόδου 2024 (χωρίς εκδηλώσεις από το ΚΝΣ) είχε θετικό μοριακό εργαστηριακό έλεγχο σε δειγματοληψία στις 30 Οκτωβρίου 2024 (εβδ. 44/2024).

Εικόνα 1. Αριθμός δηλωθέντων εγχώριων κρουσμάτων με λοίμωξη από ιό ΔΝ και εκδηλώσεις από το κεντρικό νευρικό σύστημα (ΚΝΣ) ανά εβδομάδα έναρξης συμπτωμάτων, Ελλάδα, 2010, 2018, 2022, 2023 και 2024 (n=157)¹.

1. Οι γραμμές αναπαριστούν τον αριθμό κρουσμάτων με εκδηλώσεις από το ΚΝΣ που είχαν δηλωθεί κατά τα έτη 2010, 2018, 2022 και 2023, και τα μπλε ορθογώνια αναπαριστούν τα κρούσματα με εκδηλώσεις από το ΚΝΣ κατά την περίοδο 2024.

Στον Πίνακα 2 και στην Εικόνα 2 φαίνεται η γεωγραφική κατανομή των δηλωθέντων εγχώριων κρουσμάτων με εργαστηριακά διαγνωσμένη λοίμωξη από τον ιό του ΔΝ. Σημειώνεται ότι ο εκτιμώμενος τόπος έκθεσης των ανθρώπινων κρουσμάτων από τον ιό του ΔΝ αποτελεί αδρό κριτήριο για την εκτίμηση των περιοχών κυκλοφορίας του ιού.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, σύμφωνα με τα αποτελέσματα οροεπιδημιολογικής μελέτης που είχε διεξαχθεί το 2010, σε κάθε ένα (1) κρούσμα λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου με προσβολή του ΚΝΣ αντιστοιχούν περίπου 140 μολυνθέντες από τον ιό (με ήπια συμπτωματολογία ή ασυμπτωματικοί).

Πίνακας 2. Αριθμός δηλωθέντων εγχώριων κρουσμάτων με λοίμωξη από τον ιό του Δυτικού Νείλου, με και χωρίς εκδηλώσεις από το κεντρικό νευρικό σύστημα (ΚΝΣ) και επίπτωση νευροδισευδικής νόσου (αριθμός κρουσμάτων με εκδηλώσεις από το ΚΝΣ ανά 100.000 πληθυσμού), ανά εκτιμώμενο Δήμο έκθεσης, Ελλάδα, 2024 (n=220)

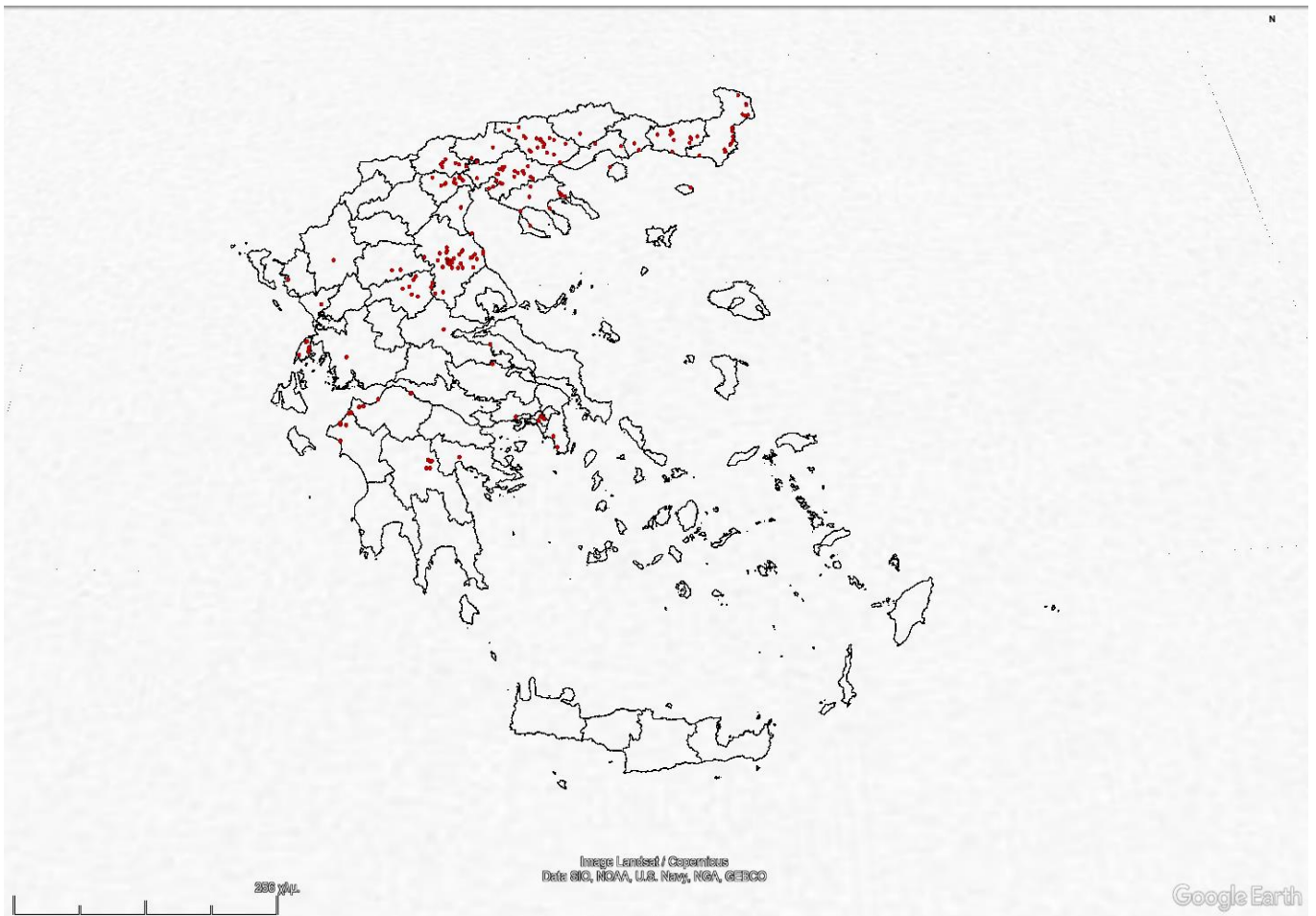
Περιφέρεια	Περιφερειακή/ Μητροπολιτική Ενότητα	Εκτιμώμενος Δήμος έκθεσης	Αριθμός ασθενών ΜΕ εκδηλώσεις από το ΚΝΣ	Αριθμός ασθενών ΜΕ εκδηλώσεις από το ΚΝΣ ανά 100.000 πληθυσμού ^[1]	Αριθμός κρουσμάτων ΧΩΡΙΣ εκδηλώσεις από το ΚΝΣ
Θεσσαλίας	Λάρισας	Λαρισαίων	13	7,9	10
		Κιλελέρ	7	38,7	1
		Αγιάς	3	28,0	4
		Ελασσόνας	0	0	1
		Τεμπών	2	16,7	2
		Τυρνάβου	4	18,0	2
		Φαρσάλων	1	6,1	1
	Καρδίτσας	Καρδίτσας	4	7,1	0
		Παλαμά	2	14,9	0
		Σοφάδων	1	5,9	1
Τρικάλων	Τρικκαίων	1	1,3	1	
Κεντρικής Μακεδονίας	Θεσσαλονίκης	Λαγκαδά	3	8,1	3
		Βόλβης	3	15,2	5
		Παύλου Μελά	1	1,0	0
		Θερμαϊκού	2	4,4	0
		Θέρμης	2	3,6	0
		Νεάπολης - Συκεών	1	1,2	0
		Δέλτα	1	2,2	0
		Καλαμαριάς	1	1,1	0
		Χαλκηδόνας	1	3,3	0
		Άγνωστος ²	1	-	0
	Χαλκιδικής	Αριστοτέλη	4	23,6	3
		Κασσάνδρας	1	5,9	0
		Πολυγύρου	2	9,4	0
		Σιθωνίας	1	8,3	0
		Νέας Προποντίδας	0	0	1 ³
	Σερρών	Σερρών	6	8,1	0
		Εμμανουήλ Παππά	5	43,2	1

		Σιντικής	2	10,8	0
		Αμφίπολης	1	14,0	0
		Βισαλτίας	4	24,9	0
		Νέας Ζίχνης	1	12,1	0
		Ηράκλειας	1	6,4	0
	Πέλλας	Σκύδρας	4	21,8	0
		Πέλλας	2	3,5	1
	Πιερίας	Κατερίνης	2	2,4	0
	Κιλκίς	Παιονίας	1	4,0	1
		Κιλκίς	1	2,2	0
	Ημαθίας	Αλεξάνδρειας	4	10,4	4
		Βέροιας	2	3,2	1
		Ηρωικής Πόλης Νάουσας	1	3,3	0
Ιονίων Νήσων	Λευκάδας	Λευκάδας	5	22,8	1
Δυτικής Ελλάδας	Αχαΐας	Αιγιαλείας	2	4,3	0
		Δυτικής Αχαΐας	2	7,8	0
		Πατρέων	1	0,5	0
	Αιτωλοακαρνανίας	Αγρινίου	1	1,1	0
	Ηλείας	Ανδραβίδας - Κυλλήνης	5	22,2	0
Ήλιδας		1	3,4	0	
Ηπείρου	Θεσπρωτίας	Ηγουμενίτσας	1	3,9	0
	Πρέβεζας	Πρέβεζας	1	3,2	1
	Ιωαννίνων	Ιωαννιτών	1	0,9	0
Πελοποννήσου	Αργολίδας	Άργους - Μυκηνών	1	2,5	0
	Αρκαδίας	Τρίπολης	5	11,3	0
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	Ροδόπης	Αρριανών	2	13,4	0
		Κομοτηνής	2	3,1	1
		Μαρωνείας - Σαπών	0	0	5
		Ιάσμου	1	8,2	0
	Έβρου	Αλεξανδρούπολης	3	4,2	4
		Διδυμοτείχου	3	18,7	0
		Ορεστιάδας	5	15,8	0
		Σουφλίου	2	17,1	5
		Σαμοθράκης	0	0	1
	Δράμας	Δράμας	1	1,8	0
	Ξάνθης	Τοπείρου	1	10,6	0
		Αβδήρων	0	0	1

	Καβάλας	Νέστου	1	4,9	0
		Καβάλας	1	1,5	0
	Θάσου	Θάσου	1	7,6	0
Αττικής	Κεντρικού Τομέα Αθηνών	Αθηναίων	2	0,3	0
		Ζωγράφου	0	0	1
	Νοτίου Τομέα Αθηνών	Καλλιθέας	1	1,0	0
	Ανατολικής Αττικής	Σαρωνικού	2	6,7	0
	Δυτικής Αττικής	Μεγαρέων	1	2,6	0
Στερεάς Ελλάδας	Φθιώτιδας	Λοκρών	1	5,6	0
		Λαμιέων	1	1,5	0
	Βοιωτίας	Ορχομενού	1	10,7	0
Σύνολο χώρας			157	1,5	63

- Υπολογίστηκε με βάση στοιχεία πληθυσμού της ΕΛ.ΣΤΑΤ. (απογραφή 2021).
- Πρόκειται για περιστατικό το οποίο διαγνώσθηκε και νοσηλεύθηκε σε χώρα του εξωτερικού και για το οποίο δεν κατέστη εφικτή η περαιτέρω διερεύνηση.
- Πρόκειται για ασθενή με σύνθετο ιστορικό μετακινήσεων, για τον οποίο ως πιθανότερος τόπος έκθεσης εκτιμήθηκε περιοχή στον Δήμο Νέας Προποντίδας Π.Ε. Χαλκιδικής.

Εικόνα 2: Γεωγραφική κατανομή κρουσμάτων λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου, Ελλάδα, 2024 ^[1]

- Δεν περιλαμβάνεται ένα περιστατικό για το οποίο δεν κατέστη δυνατός ο καθορισμός του ακριβούς πιθανού τόπου έκθεσης. 5

Όπως φαίνεται από τα ανωτέρω δεδομένα, κατά τη διάρκεια της περιόδου μετάδοσης του ιού του ΔΝ 2024, καταγράφηκαν ανθρώπινα κρούσματα της λοίμωξης από τον ιό του ΔΝ, με ευρύτατη γεωγραφική κατανομή στη χώρα, σε εννέα Περιφέρειες (Θεσσαλίας, Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης, Κεντρικής Μακεδονίας, Ιονίων Νήσων, Δυτικής Ελλάδας, Πελοποννήσου, Ηπείρου, Στερεάς Ελλάδας και Αττικής), σε Περιφερειακές Ενότητες όπου είχαν και στο παρελθόν καταγραφεί ανθρώπινα κρούσματα της λοίμωξης από ιό ΔΝ, αλλά και σε δύο νέες Περιφερειακές Ενότητες (Πρέβεζας και Θεσπρωτίας) της Περιφέρειας Ηπείρου, όπου για πρώτη φορά καταγράφηκαν ανθρώπινα κρούσματα της λοίμωξης. Σε επίπεδο Περιφέρειας, οι μεγαλύτερες επιπτώσεις νευροδισευτικής νόσου καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Θεσσαλίας, Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης και Κεντρικής Μακεδονίας, που αποτέλεσαν βασικά επίκεντρα της εποχικής έξαρσης του ιού κατά την περίοδο 2024, μαζί με επιμέρους Περιφερειακές Ενότητες και Δήμους στις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων, Δυτικής Ελλάδας και Πελοποννήσου. Στον Πίνακα 3 αναγράφονται οι αριθμοί των κρουσμάτων και οι επιπτώσεις (αριθμοί κρουσμάτων ανά 100.000 πληθυσμού) νευροδισευτικής νόσου από τον ιό ΔΝ ανά Περιφέρεια, την περίοδο 2024.

Πίνακας 3. Αριθμός κρουσμάτων λοίμωξης από ιό ΔΝ (συνολικός και με εκδηλώσεις από το ΚΝΣ) και επίπτωση¹ (αριθμός κρουσμάτων ανά 100.000 πληθυσμού) νευροδισευτικής νόσου (με εκδηλώσεις από το ΚΝΣ) από τον ιό ΔΝ ανά Περιφέρεια, Ελλάδα, 2024.

Περιφέρεια	Συνολικός αριθμός κρουσμάτων	Αριθμός κρουσμάτων νευροδισευτικής νόσου	Επίπτωση ¹ νευροδισευτικής νόσου (αριθμός κρουσμάτων/100.000 πληθ)
Θεσσαλίας	61	38	5,5
Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης	40	23	4,1
Κεντρικής Μακεδονίας	81	61	3,4
Ιονίων Νήσων	6	5	2,4
Δυτικής Ελλάδας	12	12	1,9
Πελοποννήσου	6	6	1,1
Ηπείρου	4	3	0,9
Στερεάς Ελλάδας	3	3	0,6
Αττικής	7	6	0,2
Σύνολο	220	157	1,5

1. Υπολογίστηκε με βάση στοιχεία πληθυσμού της ΕΛ.ΣΤΑΤ. (απογραφή 2021).

Η διάμεση ηλικία των ασθενών με εκδηλώσεις από το ΚΝΣ είναι τα 75 έτη (εύρος: 25 - 92 ετών).

Από τα 220 κρούσματα, τα 143 (65%) ήταν άνδρες και τα 77 (35%) γυναίκες. Ο αριθμός των κρουσμάτων και η επίπτωση (αριθμός κρουσμάτων ανά 100.000 πληθυσμού) νευροδισευτικής νόσου (με εκδηλώσεις από το ΚΝΣ) από τον ιό του ΔΝ, ανά ηλικιακή ομάδα και φύλο, απεικονίζεται στους Πίνακες 4 και 5 αντίστοιχα.

Πίνακας 4. Αριθμός κρουσμάτων και επίπτωση¹ (αριθμός κρουσμάτων ανά 100.000 πληθυσμού) νευροδισευδικής νόσου (με εκδηλώσεις από το ΚΝΣ) από τον ιό ΔΝ, ανά ηλικιακή ομάδα, Ελλάδα, 2024

Ηλικιακές ομάδες (έτη)	Αριθμός κρουσμάτων (n=220)	Αριθμός κρουσμάτων με εκδηλώσεις από το ΚΝΣ (n=157)	Επίπτωση ¹ νευροδισευδικής νόσου (αριθμός κρουσμάτων/100.000 πληθ)
0-19	1	1	0,1
20-29	9	3	0,3
30-39	7	3	0,2
40-49	11	4	0,3
50-59	23	11	0,7
60-69	36	27	2,0
70-79	76	62	6,2
≥80	57	46	6,0

1. Υπολογίστηκε με βάση στοιχεία πληθυσμού της ΕΛ.ΣΤΑΤ. (απογραφή 2021).

Πίνακας 5. Αριθμός κρουσμάτων και επίπτωση¹ (αριθμός κρουσμάτων ανά 100.000 πληθυσμού) νευροδισευδικής νόσου (με εκδηλώσεις από το ΚΝΣ) από τον ιό ΔΝ, ανά φύλο, Ελλάδα, 2024

Φύλο	Αριθμός ασθενών (n=220)	Αριθμός κρουσμάτων με εκδηλώσεις από το ΚΝΣ (n=157)	Επίπτωση ¹ νευροδισευδικής νόσου (αριθμός κρουσμάτων/100.000 πληθ)
Άρρεν	143	108	2,1
Θήλυ	77	49	0,9

1. Υπολογίστηκε με βάση στοιχεία πληθυσμού της ΕΛ.ΣΤΑΤ. (απογραφή 2021).

Από τους 157 ασθενείς με εκδηλώσεις από το ΚΝΣ, οι 115 (73%) εμφάνισαν συμπτώματα εγκεφαλίτιδας, οι 35 (22%) συμπτώματα μηνιγγοεγκεφαλίτιδας και οι πέντε (3%) συμπτώματα μηνιγγίτιδας. Πέντε ασθενείς παρουσίασαν εικόνα οξείας χαλαρής παράλυσης (οι τρεις συγχρόνως με εγκεφαλίτιδα/μηνιγγοεγκεφαλίτιδα).

Όσον αφορά στην κλινική εικόνα των ασθενών με προσβολή του ΚΝΣ (για τους οποίους διατέθηκε η σχετική πληροφορία), οι ασθενείς παρουσίασαν/ ανέφεραν: πυρετό (98%), καταβολή/ γενικευμένη αδυναμία (95%), σύγχυση/ διαταραχές επιπέδου συνείδησης (77%), ανορεξία (76%), υπνηλία (69%), ρίγος (66%), κεφαλαλγία (64%), εμέτους (41%), αίσθημα ζάλης (40%), αρθραλγίες/μυαλγίες (35%), τρόμο/εξωπυραμικά σημεία (28%), αυχενική δυσκαμψία/ μηνιγγισμό (21%), αναπνευστική ανεπάρκεια/ δύσπνοια (21%), διάρροια (21%), ναυτία (18%), αστάθεια (17%), εξάνθημα (17%), οπισθοβολβικό πόνο (16%), λοίμωξη κατώτερου αναπνευστικού (15%), πάρεση άκρων (11%), κοιλιακό άλγος (11%), διόγκωση λεμφαδένων (10%), θάμβος όρασης (8%), αιμωδίες/ μούδιάσματα (7%), καρδιαγγειακές επιπλοκές (3%), λοίμωξη ανώτερου αναπνευστικού (1%). Από τους ασθενείς με προσβολή του ΚΝΣ, ποσοστό 83% είχαν χρόνια υποκείμενα νοσήματα.

Εννέα (9) άτομα που διαγνώστηκαν με λοίμωξη από τον ιό δεν παρουσίασαν συμπτώματα της λοίμωξης (ασυμπτωματικοί). Όσον αφορά στην κλινική εικόνα των 54 συμπτωματικών ασθενών χωρίς προσβολή του ΚΝΣ (για τους οποίους διατέθηκε η σχετική πληροφορία), οι ασθενείς παρουσίασαν/ ανέφεραν: πυρετό (92%), καταβολή/ γενικευμένη αδυναμία (87%), ανορεξία (59%), αρθραλγίες/ μυαλγίες (43%), κεφαλαλγία (40%), ρίγος (40%), διάρροια (32%), εξάνθημα (26%), αίσθημα ζάλης (26%), υπνηλία (22%), εμέτους (20%), διόγκωση λεμφαδένων (11%), ναυτία (11%), λοίμωξη κατώτερου αναπνευστικού (7%), σύγχυση/ διαταραχές επιπέδου συνείδησης (6%), κοιλιακό άλγος (6%), αναπνευστική ανεπάρκεια/ δύσπνοια (4%), λοίμωξη ανώτερου αναπνευστικού (2%), οπισθοβολβικό πόνο (2%), αιμωδίες/ μουδιάσματα (2%), πάρεση ημιδιαφραγμάτων (ένα περιστατικό, 2%), καρδιαγγειακές επιπλοκές (2%). Από τους 54 συμπτωματικούς ασθενείς χωρίς προσβολή του ΚΝΣ, ποσοστό 70% είχαν χρόνια υποκείμενα νοσήματα.

Επιπρόσθετα, από το σύστημα επιτήρησης της λοίμωξης από ιό του ΔΝ σε ιπποειδή που διενήργησε το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, την περίοδο 2024 καταγράφηκαν συνολικά πέντε περιστατικά πρόσφατης λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου σε ιπποειδή, εκ των οποίων τα τρία σε οικισμό της Περιφερειακής Ενότητας (Π.Ε.) Ξάνθης και τα δύο σε οικισμό της Π.Ε. Ιωαννίνων. Η καταγραφή ιπποειδών πρόσφατα μολυνθέντων από τον ιό του Δυτικού Νείλου υποδηλώνει την κυκλοφορία του ιού και στις συγκεκριμένες περιοχές.

Για ένα ασυμπτωματικό περιστατικό σε άνθρωπο, από την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, το οποίο αρχικά είχε διαγνωσθεί ως λοίμωξη από ιό του Δυτικού Νείλου, περαιτέρω εργαστηριακός έλεγχος επιβεβαίωσε ότι επρόκειτο τελικά για λοίμωξη από ιό Usutu. Πρόκειται για το πρώτο διαγνωσμένο κρούσμα λοίμωξης από ιό Usutu που καταγράφηκε στην Ελλάδα. Ο ιός Usutu είναι ένας ιός που έχει παρόμοιο τρόπο μετάδοσης και κλινική εικόνα με τον ιό του Δυτικού Νείλου. Η λοίμωξη από ιό Usutu δεν επιτηρείται σε ευρωπαϊκό επίπεδο, από το ECDC. Μικρός αριθμός περιστατικών σε ανθρώπους έχει καταγραφεί στην Ευρώπη. Οι περισσότερες λοιμώξεις από ιό Usutu παραμένουν ασυμπτωματικές, ωστόσο έχουν καταγραφεί και λίγα σποραδικά κρούσματα νευροδιεισδυτικής νόσου (με εκδηλώσεις προσβολής του κεντρικού ή περιφερικού νευρικού συστήματος) στην Ευρώπη, ιδίως σε ηλικιωμένους και ανοσοκατεσταλμένους ασθενείς. Πιο συγκεκριμένα, όπως αναφέρεται σε σχετική Τεχνική Έκθεση του ECDC (διαθέσιμη από: https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/surveillance-prevention-and-control-west-nile-virus-and-usutu-virus-infections_2023), κατά το διάστημα 2012 - 2021 έχουν καταγραφεί συνολικά 104 κρούσματα λοίμωξης από ιό Usutu σε ανθρώπους στην Ευρώπη, από οκτώ χώρες (με νευρολογικές εκδηλώσεις σε 11 από αυτά).

Δράσεις εθνικών αρχών δημόσιας υγείας για την αντιμετώπιση της λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου, 2024

Με στόχο την έγκαιρη εφαρμογή στοχευμένων μέτρων απόκρισης και πρόληψης, σε κάθε περίοδο μετάδοσης, ο ΕΟΔΥ διενεργεί αδιαλείπτως -από το 2010- ενισχυμένη επιδημιολογική επιτήρηση της λοίμωξης από ιό του Δυτικού Νείλου, διερευνά άμεσα τα περιστατικά, ενημερώνει τους επαγγελματίες υγείας και δημόσιας υγείας και βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία και συνεργασία με τις αρμόδιες εθνικές αρχές και τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης. Τον Μάρτιο 2024 δημοσιεύθηκε το ολοκληρωμένο «**Σχέδιο Δράσης για τη λοίμωξη από ιό του Δυτικού Νείλου**» (ΑΔΑ: 6ΤΖΕ465ΦΥΟ-ΛΛΟ), που εκπονήθηκε από το Υπουργείο Υγείας σε συνεργασία με τον ΕΟΔΥ, με σκοπό την προτυποποιημένη εφαρμογή δράσεων για τη μείωση του κινδύνου μετάδοσης του ιού, βάσει εκτίμησης κινδύνου. Πιο αναλυτικά, οι δράσεις πρόληψης και απόκρισης που διενεργούνται από τον ΕΟΔΥ -σε συνεργασία με άλλους φορείς- περιλαμβάνουν:

I. Ενίσχυση της επιτήρησης της νόσου σε ανθρώπους και της ενημέρωσης επαγγελματιών υγείας και αρχών:

- **Ενίσχυση της επιδημιολογικής επιτήρησης της λοίμωξης - Διερεύνηση ύποπτων κρουσμάτων:** Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των επαγγελματιών υγείας σχετικά με τη λοίμωξη από τον ιό του ΔΝ και την ανάγκη διερεύνησης των **ύποπτων κρουσμάτων** μέσα στην περίοδο μετάδοσης. Στην ιστοσελίδα του ΕΟΔΥ υπάρχει ειδική θεματική ενότητα για τους επαγγελματίες υγείας. Για την περίοδο 2024, εστάλη [ενημερωτική επιστολή](#) σε όλες τις Μονάδες Υγείας και τους Ιατρικούς Συλλόγους της χώρας, για την ανάγκη ενισχυμένης επιτήρησης της λοίμωξης από τον ιό ΔΝ, τον Μάιο 2024, ενώ σε περιοχές με πρόσφατη καταγραφή κρουσμάτων ενημερώθηκαν εκτάκτως οι τοπικές Μονάδες Υγείας για την ανάγκη διερεύνησης ύποπτων περιστατικών.
- **Καθημερινή επικοινωνία και ανταλλαγή πληροφοριών με εργαστήρια** που διενεργούν έλεγχο για τον ιό του ΔΝ, για την έγκαιρη διερεύνηση των διαγνωσθέντων κρουσμάτων.
- **Υποστήριξη εργαστηριακής διερεύνησης ύποπτων περιστατικών/** Υποστήριξη Εθνικού Κέντρου Αναφοράς Αρμποϊών και Αιμορραγικών Πυρετών (ΑΠΘ) και άλλων εξειδικευμένων εργαστηρίων.
- **Διερεύνηση κρουσμάτων:** Το Τμήμα Νοσημάτων που Μεταδίδονται με Διαβιβαστές του ΕΟΔΥ διενεργεί -**εντός 24 ωρών**- **διερεύνηση** κάθε δηλωθέντος κρούσματος λοίμωξης από ιό ΔΝ (τηλεφωνική συνέντευξη), προκειμένου να καθορισθούν ο πιθανός τόπος έκθεσης, οι παράγοντες κινδύνου και η βαρύτητα της νόσου. Παρακολουθείται, επίσης, καθημερινά η πορεία και έκβαση των νοσηλευόμενων ασθενών.
- **Ενημέρωση - ευαισθητοποίηση αρχών:**
  - **Άμεση ενημέρωση των αρχών/ φορέων, κατά την περίοδο μετάδοσης 2024,** σε εθνικό και τοπικό επίπεδο, για τα διαγνωσμένα κρούσματα της περιόδου 2024 (Υπουργείου Υγείας, Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Εθνικού Κέντρου Αιμοδοσίας, Περιφερειών/ Διευθύνσεων Δημόσιας Υγείας, Δήμων). Οι τοπικές αρχές δημόσιας υγείας και οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης (Περιφέρειες, Δήμοι) των περιοχών όπου καταγράφονται περιστατικά της λοίμωξης ενημερώνονται (και εγγράφως), άμεσα και εκτάκτως, για τα περιστατικά που εκτέθηκαν στην περιοχή ευθύνης τους και για τα ενδεδειγμένα μέτρα απόκρισης και πρόληψης.
  - **Ευαισθητοποίηση αρχών πριν την έναρξη της περιόδου μετάδοσης 2024:** Για την περίοδο 2024, ο ΕΟΔΥ είχε ενημερώσει (μέσω επιστολής, τον Φεβρουάριο 2024) τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης για τα νοσήματα που μεταδίδονται με κουνούπια, συμπεριλαμβανομένης της λοίμωξης από ιό του Δυτικού Νείλου, με βασικές κατευθύνσεις και συστάσεις για την εκτίμηση κινδύνου, την επιτήρηση και πρόληψη της λοίμωξης και τη διατομεακή συνεργασία. Επίσης, στις αρχές Απριλίου 2024, ο ΕΟΔΥ ενημέρωσε τις αντίστοιχες Περιφερειακές αρχές σχετικά με την κατάσταση των Δήμων της περιοχής ευθύνης τους σε Επίπεδα Κινδύνου, με βάση τα ιστορικά επιδημιολογικά δεδομένα

(των προηγούμενων ετών) και σύμφωνα με τα κριτήρια που περιγράφονται στο Σχέδιο Δράσης, και διέθεσε στις Περιφερειακές αρχές συγκεντρωτικό αρχείο με τον αριθμό των κρουσμάτων που καταγράφηκαν κατά τα προηγούμενα έτη (σε επίπεδο οικισμού έκθεσης, ανά έτος), με στόχο τη στήριξη αποφάσεων εκτίμησης κινδύνου και εντατικοποίησης στοχευμένων μέτρων πρόληψης σε τοπικό επίπεδο, βάσει του Σχεδίου Δράσης.

- Έκδοση εβδομαδιαίας επιδημιολογικής έκθεσης με επικαιροποιημένα επιδημιολογικά δεδομένα για τη λοίμωξη από τον ιό του ΔΝ και ανάρτησή της στον διαδικτυακό τόπο του ΕΟΔΥ, προς ενημέρωση επαγγελματιών υγείας και κοινού.

II. Ενημέρωση - ευαισθητοποίηση κοινού: Ο ΕΟΔΥ έχει δημιουργήσει ενημερωτικό υλικό για τη [λοίμωξη από τον ιό του Δυτικού Νείλου](#), τα [μέτρα προστασίας από τα κουνούπια](#) και σχετικές παρουσιάσεις, τα οποία είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του (<https://eody.gov.gr>). Ο ΕΟΔΥ κατά την περίοδο 2024:

- Εξέδωσε [Δελτίο Τύπου](#) για την ενημέρωση του κοινού, στα μέσα Μαΐου 2024, σχετικά με την αναμενόμενη επανεμφάνιση περιστατικών στη χώρα, κατά την περίοδο κυκλοφορίας των κουνουπιών 2024 και τα ενδεδειγμένα μέτρα προστασίας.
- Εξέδωσε [Δελτίο Τύπου](#) στις 05/07/2024 σχετικά με τη διάγνωση του πρώτου περιστατικού λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου για την περίοδο 2024 και τα ενδεδειγμένα μέτρα προστασίας.
- Εξέδωσε [Δελτίο Τύπου](#) στις 05/08/2024 σχετικά με την έντονη κυκλοφορία του ιού του Δυτικού Νείλου κατά την περίοδο 2024 και τα ενδεδειγμένα μέτρα προστασίας.
- Απέστειλε ενημερωτικό υλικό για τα μέτρα προστασίας από τα κουνούπια και τον ιό του Δυτικού Νείλου, με ηλεκτρονική αλληλογραφία, στις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης της χώρας, στις αρχές Ιουνίου 2024.
- Απέστειλε έντυπο ενημερωτικό υλικό (φυλλάδια, αφίσες), για τα μέτρα προστασίας από τα κουνούπια και τον ιό του Δυτικού Νείλου, στις Περιφέρειες της χώρας, για την ενημέρωση του τοπικού πληθυσμού.
- Διέθεσε εκτάκτως ποσότητα σχετικών ενημερωτικών φυλλαδίων και αφισών προς διανομή στις περιοχές με πρόσφατη καταγραφή κρουσμάτων.

III. Καθορισμός των «επηρεαζόμενων» περιοχών και των περιοχών «υψηλού κινδύνου» - Μέτρα για την ασφάλεια του αίματος: Λειτουργεί διατομεακή «Ομάδα Εργασίας για τον καθορισμό των επηρεαζόμενων περιοχών από νοσήματα που μεταδίδονται με διαβιβαστές» (του Υπουργείου Υγείας), η οποία γνωμοδοτεί για τον πιθανότερο τόπο έκθεσης των περιστατικών και καθορίζει τις «επηρεαζόμενες» περιοχές και τις περιοχές «υψηλού κινδύνου», κατόπιν συνεκτίμησης και αξιολόγησης όλων των διαθέσιμων δεδομένων (επιδημιολογικών, εντομολογικών, γεωμορφολογικών κ.ά.). Στις επηρεαζόμενες περιοχές και στις περιοχές υψηλού κινδύνου λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα για την ασφάλεια του αίματος από το Εθνικό Κέντρο Αιμοδοσίας (ΕΚΕΑ). Οι επηρεαζόμενες από τον ιό του ΔΝ περιοχές της χώρας (Δήμοι με τουλάχιστον ένα ανθρώπινο κρούσμα) και οι περιοχές υψηλού κινδύνου (που καθορίζονται κατόπιν εκτίμησης κινδύνου, βάσει συναξιολόγησης πολλών δεδομένων) δημοσιεύονται και στην ιστοσελίδα του ΕΟΔΥ και ανανεώνονται τακτικά με βάση τα επιδημιολογικά δεδομένα. Μέτρα για την ασφάλεια του αίματος προς τις υπηρεσίες αιμοδοσίας όλης της χώρας αποφασίζονται και κοινοποιούνται από το ΕΚΕΑ (www.ekea.gr). Επιπρόσθετα, το Συντονιστικό Κέντρο Αιμοεπαγρύπνησης και Επιτήρησης Μεταγίσεων του ΕΟΔΥ αποστέλλει στις αρμόδιες υπηρεσίες οδηγίες αιμοεπαγρύπνησης για τον ιό του ΔΝ.

IV. Συνεργασία με το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), το οποίο διενεργεί ενισχυμένη επιτήρηση της λοίμωξης από ιό του ΔΝ σε υποειδή και άγρια πτηνά - Ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των εθνικών αρχών δημόσιας υγείας και υγείας των ζώων, για την ενίσχυση της επιτήρησης της λοίμωξης σε ανθρώπους, υποειδή και πτηνά, από τις αρμόδιες αρχές. Κατόπιν σχετικής

ενημέρωσής του από το ΥΠΑΑΤ, ο ΕΟΔΥ ενημερώνει άμεσα τις αρμόδιες αρχές δημόσιας υγείας των Περιφερειών για τα περιστατικά λοίμωξης από ιό ΔΝ σε ζώα που εκτέθηκαν στην περιοχή ευθύνης τους και για τα ενδεδειγμένα μέτρα απόκρισης και πρόληψης.

V. Δράσεις επιτήρησης και ελέγχου των κουνουπιών:

Τα μέτρα διαχείρισης κουνουπιών υπάγονται στην αρμοδιότητα των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης. Το Υπουργείο Υγείας εκδίδει σε ετήσια βάση σχετική Εγκύκλιο (για το 2024 εκδόθηκε τον Μάρτιο 2024, με ΑΔΑ: 66ΛΧ465ΦΥΟ-ΝΨΑ, με θέμα: «Προγράμματα ολοκληρωμένης διαχείρισης των κουνουπιών, σχέδιο δράσης, σχετική ενημέρωση και προφύλαξη του κοινού για το έτος 2024»), με οδηγίες για τη διενέργεια ολοκληρωμένων προγραμμάτων διαχείρισης κουνουπιών των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης. Στο «Σχέδιο Δράσης για τη λοίμωξη από τον ιό του Δυτικού Νείλου» του Υπουργείου Υγείας περιλαμβάνονται αναλυτικές οδηγίες για τη διαχείριση των κουνουπιών ανάλογα με το Επίπεδο Κινδύνου κάθε περιοχής.

Επιπρόσθετα, ο ΕΟΔΥ διενεργεί συμπληρωματικές δράσεις για την ευαισθητοποίηση των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και έργα ενεργητικής εντομολογικής επιτήρησης:

- **Δράσεις ευαισθητοποίησης Περιφερειών και Δήμων** για την έγκαιρη έναρξη, οργάνωση και υλοποίηση αποτελεσματικών ολοκληρωμένων προγραμμάτων διαχείρισης κουνουπιών στην περιοχή ευθύνης τους και την ανάδειξή τους σε θέμα υψηλής προτεραιότητας. Για το 2024, ο ΕΟΔΥ απέστειλε σχετικές **επιστολές ευαισθητοποίησης** στα μέσα Φεβρουαρίου 2024 (με τα συνιστώμενα βασικά βήματα ώστε να επιτευχθεί έγκαιρη και επιτυχής υλοποίηση των έργων διαχείρισης κουνουπιών) και **ενημέρωνε εκτάκτως** (τηλεφωνικά και εγγράφως) τις τοπικές αρχές των περιοχών, όπου καταγράφηκαν πρόσφατα κρούσματα της λοίμωξης, για τα συνιστώμενα μέτρα πρόληψης και απόκρισης (όπως π.χ. εντατικοποίηση των έργων ελέγχου των κουνουπιών και δράσεις ενημέρωσης του τοπικού πληθυσμού).
- **Παρακολούθηση πορείας των έργων διαχείρισης κουνουπιών** και συγκέντρωση στοιχείων σχετικά με το στάδιο υλοποίησης των έργων καταπολέμησης κουνουπιών, ανά Περιφέρεια ή Περιφερειακή Ενότητα, μέσω προτυποποιημένου ερωτηματολογίου.
- **Εντομολογική επιτήρηση:** Η εντομολογική επιτήρηση αποτελεί βασική προϋπόθεση για την εκτίμηση του κινδύνου μετάδοσης νοσημάτων που μεταδίδονται με κουνούπια και την έγκαιρη και στοχευμένη εφαρμογή δράσεων πρόληψης. Στο πλαίσιο μίας ολοκληρωμένης διαχείρισης για την πρόληψη της μετάδοσης των νοσημάτων αυτών, ο ΕΟΔΥ -σε συνεργασία με πολλούς φορείς- διενεργεί, συμμετέχει και συντονίζει, τα τελευταία έτη, έργο ενεργητικής εντομολογικής επιτήρησης σε εθνικό επίπεδο, με την τοποθέτηση παγίδων σύλληψης κουνουπιών σε διάφορες περιοχές της χώρας και έλεγχο δειγμάτων συλλεχθέντων κουνουπιών για την παρουσία του ιού, ως ένα σύστημα έγκαιρης ειδοποίησης για την κυκλοφορία του σε τοπικό επίπεδο. Στο πλαίσιο του έργου αυτού, σε κάθε ένδειξη κυκλοφορίας του ιού σε κουνούπια, ο ΕΟΔΥ ενημερώνει άμεσα (μέσω ειδικής διαδικτυακής πλατφόρμας) τις αρμόδιες αρχές δημόσιας υγείας των Περιφερειών. Επίσης, συστήνει στις τοπικές αρχές τη διενέργεια εντομολογικής επιτήρησης και την εντατικοποίησή της στις ευρύτερες επηρεαζόμενες περιοχές.

Για την **περίοδο 2024**, ο ΕΟΔΥ -έχοντας μεριμνήσει για την αύξηση του διαθέσιμου προϋπολογισμού- οργάνωσε και διενήργησε **διευρυμένο πρόγραμμα ενισχυμένης εντομολογικής επιτήρησης στη χώρα**, μέσω της ανάπτυξης ενός δικτύου συνεργασίας με φορείς του δημοσίου/ ευρύτερου δημοσίου τομέα, με επέκταση του δικτύου παγίδων σύλληψης κουνουπιών, με τυποποιημένη μεθοδολογία και αντιπροσωπευτική γεωγραφική κατανομή. Το πρόγραμμα υλοποιήθηκε -υπό τον συντονισμό του ΕΟΔΥ- σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο, το Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας, τον Οργανισμό ΕΛΓΟ Δήμητρα, το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο¹¹

Θεσσαλονίκης, το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης και το Πανεπιστήμιο Πατρών. Τα εντομολογικά δεδομένα που παρήχθησαν ήταν άμεσα διαθέσιμα στις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης που είναι αρμόδιες για τη διαχείριση των κουνουπιών, για τη στοχευμένη και έγκαιρη εφαρμογή μέτρων ελέγχου σε τοπικό επίπεδο.

V. Επικοινωνία με φορείς δημόσιας υγείας του εξωτερικού: Ο ΕΟΔΥ βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία και ανταλλαγή απόψεων και τεχνογνωσίας με το Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Πρόληψη και τον Έλεγχο Νοσημάτων (ECDC) και δηλώνει τα περιστατικά στο ECDC, σε εβδομαδιαία βάση, βάσει του πρωτοκόλλου του ECDC.

Συμπεράσματα

Κρούσματα λοίμωξης από ιό του Δυτικού Νείλου εμφανίζονται σε πολλές χώρες παγκοσμίως, όπως και σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες, σε ετήσια βάση. Τα έτη 2010-2014 και 2017-2024 καταγράφηκαν κρούσματα λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου σε διάφορες περιοχές (και της χώρας μας, κατά τους καλοκαιρινούς και φθινοπωρινούς μήνες, ενώ κυκλοφορία του ιού έχει καταγραφεί στο παρελθόν σε όλες τις Περιφέρειες. Η εμφάνιση περιστατικών λοίμωξης από τον ιό, σε ετήσια σχεδόν βάση κατά την τελευταία δεκαετία, υποδηλώνει ότι ο ιός του Δυτικού Νείλου έχει εγκατασταθεί και στη χώρα μας, όπως και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Ως εκ τούτου, θεωρούνταν πιθανή και αναμενόμενη η επανεμφάνιση περιστατικών και κατά την περίοδο 2024, κατά την περίοδο κυκλοφορίας των κουνουπιών, τόσο σε γνωστές όσο και -πιθανά- σε νέες περιοχές.

Ο ΕΟΔΥ επισήμανε εκ νέου -τον Φεβρουάριο 2024- στις αρμόδιες τοπικές αρχές δημόσιας υγείας την αναμενόμενη επανεμφάνιση περιστατικών κατά την περίοδο 2024 και ενημέρωσε σχετικά με την εκτίμηση κινδύνου, την ενισχυμένη επιτήρηση και την ανάγκη υλοποίησης μέτρων πρόληψης. Τον Μάιο 2024, ο ΕΟΔΥ ευαισθητοποίησε εκ νέου τους επαγγελματίες υγείας πανελλαδικά για την ανάγκη εγρήγορσής τους για την έγκαιρη διάγνωση περιστατικών και ενημέρωσε (μέσω Δελτίου Τύπου) το κοινό, σχετικά με την αναμενόμενη επανεμφάνιση περιστατικών στη χώρα κατά την περίοδο κυκλοφορίας των κουνουπιών 2024 και για τα συνιστώμενα μέτρα προστασίας.

Κατά την περίοδο 2024, καταγράφηκαν συνολικά 220 εγχώρια κρούσματα λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου στην Ελλάδα, κατά το διάστημα Ιούνιος - Οκτώβριος 2024, σε αστικές και αγροτικές περιοχές, με ευρύτατη γεωγραφική κατανομή στη χώρα, σε εννέα Περιφέρειες, 31 Περιφερειακές Ενότητες και 75 Δήμους της χώρας. Πιο συγκεκριμένα, κρούσματα καταγράφηκαν στις Περιφερειακές Ενότητες: Λάρισας, Καρδίτσας, Τρικάλων, Λευκάδας, Θεσπρωτίας, Πρέβεζας, Ιωαννίνων, Χαλκιδικής, Πέλλας, Πιερίας, Σερρών, Κιλκίς, Ημαθίας, Ροδόπης, Δράμας, Έβρου, Ξάνθης, Καβάλας, Θάσου, Αχαΐας, Αιτωλοακαρνανίας, Ηλείας, Αργολίδας, Αρκαδίας, Νοτίου Τομέα Αθηνών, Κεντρικού Τομέα Αθηνών, Ανατολικής Αττικής, Δυτικής Αττικής, Φθιώτιδας, Βοιωτίας και στη Μητροπολιτική Ενότητα Θεσσαλονίκης. Βασικά επίκεντρα της εποχικής έξαρσης του ιού αποτέλεσαν -αστικές και αγροτικές- περιοχές των Περιφερειών Θεσσαλίας, Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης και Κεντρικής Μακεδονίας, καθώς και επιμέρους Περιφερειακές Ενότητες και Δήμοι στις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων, Δυτικής Ελλάδας και Πελοποννήσου, όπου καταγράφηκαν οι μεγαλύτερες επιπτώσεις της νόσου. Το τελευταίο διαγνωσθέν περιστατικό λοίμωξης από ιό Δυτικού Νείλου στην Ελλάδα, κατά την περίοδο 2024, είχε θετικό μοριακό εργαστηριακό έλεγχο σε δειγματοληψία στις 30 Οκτωβρίου 2024 (εβδ. 44/2024).

Η εμφάνιση περιστατικών λοίμωξης από τον ιό -σε ετήσια σχεδόν βάση- κατά την τελευταία δεκαετία (2010-2014 και 2017-2024) υποδηλώνει ότι **ο ιός του ΔΝ έχει εγκατασταθεί (και) στη χώρα μας, και αναμένεται η κυκλοφορία του και η εμφάνιση κρουσμάτων και στις ερχόμενες περιόδους μετάδοσης**, τόσο σε γνωστές όσο και σε νέες περιοχές.

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση και σε χώρες γειτονικές αυτής καταγράφηκαν συνολικά 1.437 εγχώρια κρούσματα λοίμωξης από τον ιό ΔΝ με γνωστή περιοχή έκθεσης, κατά την περίοδο 2024, με την ευρύτερη ετήσια 12

γεωγραφική κατανομή που καταγράφηκε ποτέ. Εκτός από τη χώρα μας, κρούσματα καταγράφηκαν και σε άλλες 19 χώρες, σε: Ιταλία, Ισπανία, Ουγγαρία, Αλβανία, Ρουμανία, Τουρκία, Σερβία, Γαλλία, Αυστρία, Γερμανία, Κροατία, Βουλγαρία, Σλοβακία, Σλοβενία, Κόσοβο, Κύπρο, Τσεχία, Βόρεια Μακεδονία και Πολωνία (πηγή: [ECDC, Surveillance of West Nile virus infections in humans and animals in Europe, monthly report](#)).

Η επιδημιολογική επιτήρηση της νόσου, η έγκαιρη εφαρμογή κατάλληλων ολοκληρωμένων προγραμμάτων διαχείρισης κουνουπιών και η λήψη μέτρων ατομικής προστασίας από τα κουνούπια αποτελούν τα πλέον ενδεδειγμένα μέτρα για την πρόληψη και τον έλεγχο της νόσου.

Στο πλαίσιο αυτό, κρίνεται αναγκαία αφενός η **εγρήγορση των επαγγελματιών υγείας** και αφετέρου η **συνεχιζόμενη εγρήγορση των τοπικών και εθνικών αρχών.**

Ο ΕΟΔΥ, σε κάθε περίοδο μετάδοσης, διενεργεί ενισχυμένη επιδημιολογική επιτήρηση της νόσου, διερευνά άμεσα τα περιστατικά και βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία και συνεργασία με τις αρμόδιες εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές, με στόχο την έγκαιρη εφαρμογή στοχευμένων μέτρων πρόληψης και απόκρισης.

Καθώς η επιδημιολογία του ιού καθορίζεται από πολλούς παράγοντες, οι περιοχές κυκλοφορίας του ιού και οι περιοχές καταγραφής κρουσμάτων σε κάθε περίοδο μετάδοσης δεν μπορούν να προβλεφθούν με ασφάλεια. Ως εκ τούτου, ο ΕΟΔΥ συνιστά την **τήρηση [ατομικών μέτρων προστασίας από τα κουνούπια](#)**, σε όλη την επικράτεια, **καθόλη την περίοδο κυκλοφορίας των κουνουπιών.**

Περισσότερες πληροφορίες για τον ιό του Δυτικού Νείλου και για τα μέτρα προστασίας από τα κουνούπια μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα του Ε.Ο.Δ.Υ. <https://eody.gov.gr/disease/ios-toy-dytikoy-neiloy/>.